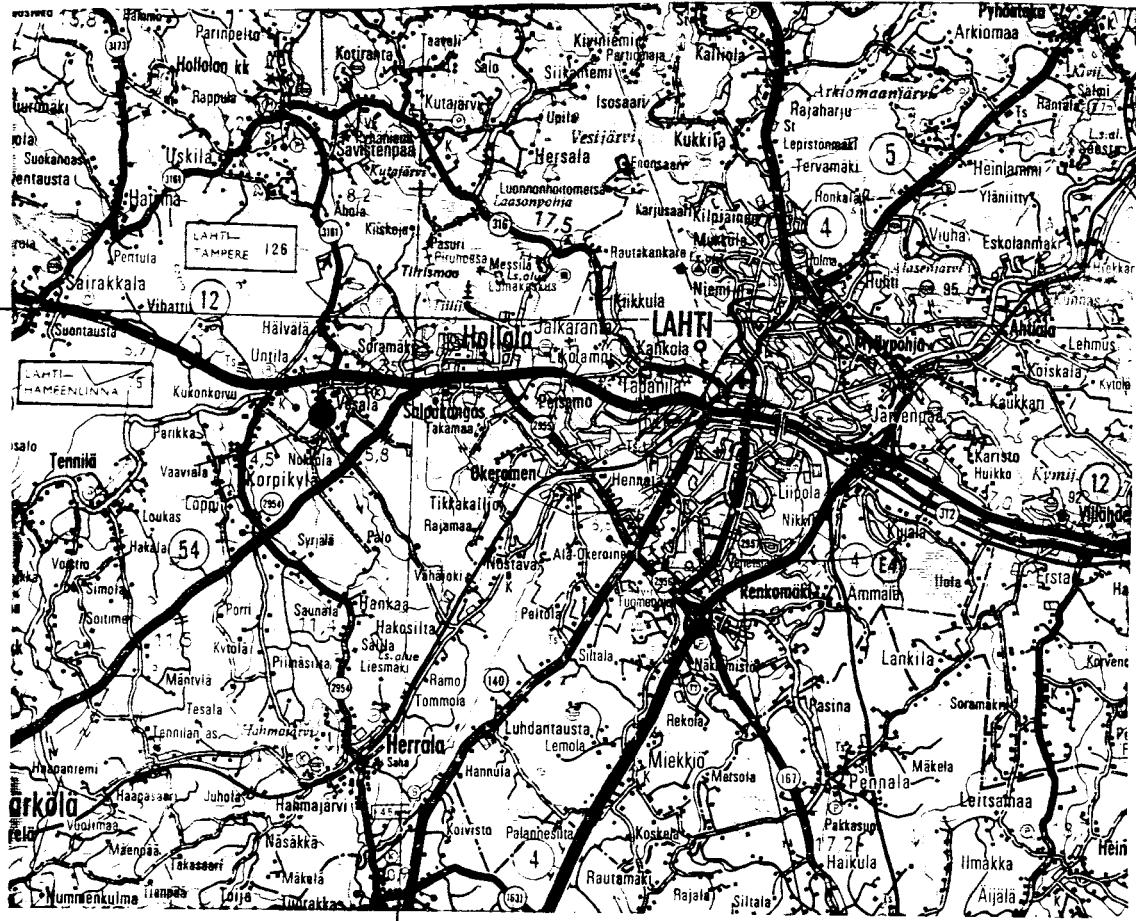

61°00'

25°30'

Suomen tiekartta 3. 1.200 000. Hki 1987

HOLLOLA UNTILA KIRKKAILANMÄKI

Koekaivaus rautakautisella ja varhaiskeskiaikaisella
kalmistoalueella ja sen ympäristössä

4.-29.9.1989

S.-L. Seppälä ja M. Tusa

HOLLOLA UNTILA KIRKKAILANMÄKI

SISÄLLYS

PERUSKARTTAOTE 2133 12 SAIRAKKALA	3
ARKISTOTIETOJA	4
1. JOHDANTO	5
2. SIJAINTI JA MAASTO	6
3. MENETELMÄT	6
3.1 Koordinaatisto ja kiintopisteet	6
3.2 Kaivaminen ja dokumentointi	7
4. HAVAINNOT JA TULKINNAT	8
4.1 Maaperä ja kulttuurikerros	8
4.2 Haudat	8
4.3 Löydöt	9
5. YHTEENVETO	10
NEGATIIVILUETTELO	11
DIALUETTELO	13
KUVALUETTELO	15
KARTTALUETTELO	16
KUVATAULUT	17
KARTAT JA KARTTAOTTEET	28-42

HOLLOLA, UNTILA, KIRKKAILANMÄKI

Pk. 2133 12 SAIRAKKALA,

x = 6764 60-72, y = 2578 29-96, z = 114-130

Myöhäisrautakautisen ja varhaiskeskiaikaisen kalmistoalueen ja sen ympäristön koekaivaus

Museovirasto/esihistorian toimisto

Kaivauksenjohtaja: HuK Sirkka-Liisa Seppälä

Koekaivaus liittyi TVL:n suunnitelmiin valtatie 12 parantamiseksi välillä Hälvälä-Soramäki. Hollolan Untilan kohdalla tie on linjattu Kirkkailanmäen ristiretkiaikaisen ja varhaiskeskiaikaisen kalmiston välittömään läheisyyteen, sen pohjoispuolelle. Koekaivauksen tavoitteena oli kalmiston laajuuden määrittäminen suunnitellulla tiealueella ja mahdollisten muiden muinaisjäännösten löytäminen.

Aiemmissä tutkimuksissa on havaittu, että kalmiston hautaukset (noin 130) on tehty yleensä lounais-koillis-suuntaisesti. Suurin osa niistä on ollut esineettömiä. Tavattu esineistö on pääasiassa ristiretkiaikaista (Ailion H-tyypin soikeat kupurasoljet, pienet hevosenkenkäsoljet) ja varhaiskeskiaikaista (kehäsoljet, ristikkoriipus, ristiriipus, brakteaattit) Ruumishautojen päältä on todettu kymmeniä polttohautaus-ten jäännöksiä. Paikannimeen ja ajoitukseen viitaten on yleisesti otaksuttu, että kalmistoon saattaisi liittyä kirkonjäännöksiä.

Kalmiston todettiin jatkuvan aiemmin tunnetun alueen pohjoispuolelle, aivan tielinjauksen rajalle. Avatulla alueella havaittiin kymmenkunta hautakuviota, joita ei tutkittu. Löydöistä mainittakoon pääkallon kappale. Lisäksi kaivaukselle toimitettiin tielinjauksen länsiosasta löytynyt, ilmeisesti alunperin veteen hukattu kivikirves. Kalmistoon mahdollisesti liittyvästä asuinpaikasta ei havaittu merkkejä, sen sijaan todettiin useita vanhan Untilan kylän, todennäköisesti 1800-1900-luvulle ajoittuvia rakennusjäännöksiä.

Löydöt: KM 25061:1-57, KM 24963, kivikirves

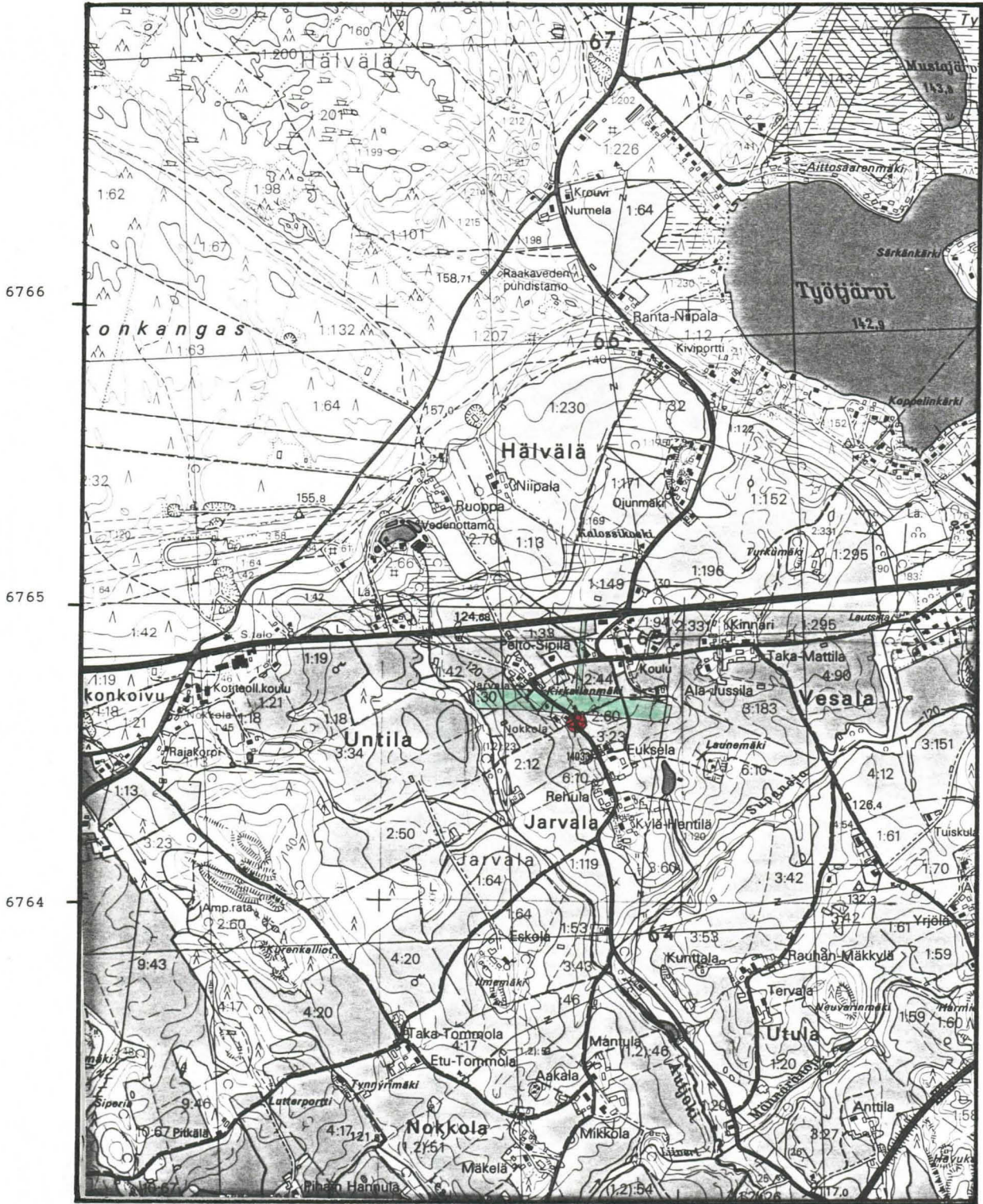
Ajoitus: Kalmisto ristiretkiaika-varhaiskeskiaika, rakennusjäännökset historiallinen aika

Tutkimusalueen laajuus: noin 53200 m², josta kaivettiin 348 m²

Tutkimuskustannukset: TVL Hämeen piiri 171 600 mk

Tutkimusraportti: S.-L. Seppälä ja M. Tusa 1990, museoviraston esihist. tston top. ark.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

2578

2579

Peruskartta 1:20 000. 2133 12 SAIRAKKALA. Hki 1988

Kirkkailanmäen kalmisto

Tielinjauksen alue

ARKISTOTIETOJA

Kunta: Hollola
Kylä: Untila, Jarvala
Kohde: Kirkkailanmäki

Tila, kiinteistötunnus, maanomistaja:

1:30 Kytöniitty 098-409-1-130	Kalle Eskola 15880 HOLLOLA 3
1:50 Pelto-Sipilä 098-449-1-50	Ilmari Turvan pk (R. ja K Turva) 15880 HOLLOLA 3
2:41 Ainola I 098-449-2-41	Elvi Eskola Sarvikatu 18-20 B 15950 LAHTI
2:60 Pöysälä I (kalmistoalue) 098-449-2-60	Heikki Eskola Nokkola 15880 HOLLOLA 3
3:27 Ainola II 098-449-3-27	Elvi Eskola Sarvikatu 18-20 B 15950 LAHTI
3:30 Peltola II 098-449-3-30	(Heikki) Seppo Eskola Aikkala 15880 HOLLOLA
3:34 Eskola II 098-449-3-34	Kalle Eskola 15880 HOLLOLA 3
3:35 Pöysälä 098-449-3-35	Sulo Pöysälän kuolinpesä 16600 JÄRVELÄ
3:36 Pönönkorpi II 098-449-3-36	Matti Eskola Hakosilta 16500 HERRALA
6:10 Euksela 098-409-6-10	Kauko Euksela 15880 HOLLOLA 3

Sijainti:

PK 2133 12 SAIRAKKALA. Hki 1988.	Kalmistoalue:	
x = 6764 60-72 p = 6764 72-84	x = 6764 58-63	p = 6764 69-74
y = 2578 29-96 i = 3415 90-	y = 2578 63-68	i = 3416 22-27
z = 114-130 3416 54	z = 126-128	

Aikaisemmat tutkimukset:

Jorma Leppäaho 1935, kaivaus;
 Helmer Salmo 1936, kaivaus;
 Pirkko-Liisa Lehtosalo 1962, Hollolan inventointi;
 Anna-Liisa Hirviluoto 1963, tarkastus;
 Anna-Liisa Hirviluoto 1978-79, 1987, kaivauksia;
 J.-P. Taavitsainen 1979, koekaivaus;
 Hannu Poutiainen 1988, Hälvälä-Soramäki -tielinjaus, inventointi

Aikaisemmat löydöt:

KM-hist.os. 35175:1-21, KM-hist.os. 36077:1-52, KM 10048:1-2,
 KM 10137:1-13, KM 10143, KM 20450:1-, KM 21112:1-

Löydöt: KM 25061:1-57, diar. 9.11.1989
 KM 24963, irtolöytö, diar. 23.10.1989

Negatiivit: ff.78124-78205, 78347-78359

Diapositiivit: nrot 20205-20239

Kartat: Hollola Untila Kirkkailanmäki 1989, 1-8

Karttaotteet: PK 2133 12 SAIRAKKALA. Hki 1988.
 Suunnitelmapkartta 1:2000. Valtatien 12 parantaminen välillä Hälvälä-Soramäki.TVL,Hämeen piiri 1989.
 Maarekisterikartta 1911, Hollola (MHA H21 8/1-4).
 Geografinen kartta 1749, Hollola (VA, repro RA-r.20:24/1-4)

1. JOHDANTO

Kenttätutkimukset Hollolan Untilan Kirkkailanmäellä liittyivät TVL:n Hämeen piirin suunnitelmiin valtatie 12:n parantamiseksi Hollolassa välillä Soramäki-Hälvälä. Untilan kylän kohdalla tie on suunniteltu kulkevaksi nykyisen 12-tien eteläpuolella olevalla peltoalueella. Samalla Untilan peltoaukealla sijaitsee Kirkkailanmäen ristiretki- ja varhaiskeskiaikainen ruumis- ja polttokalmisto. 1990-luvulla rakennettavaksi suunnitellun tien linjaus ulottuu liittymiseen ja suoja-alueineen kalmiston pohjoispuolelle, muinaisjäännöksen välittömään läheisyyteen.

Kalmiston hautaukset (noin 130), on tehty yleensä lounais-koillisuuntaisesti. Suurin osa niistä on todettu esineettömiksi. Esineistö on pääasiassa ristiretkiaikaista (Ailion H-tyypin soikeat kupurasoljet, pienet hevosenkenkäsoljet) ja varhaiskeskiaikaista (kehäsoljet, ristikkoriipus, ristiriipus, brakteaattit) Ruumishautojen päältä on löydetty polttohautausten jäännöksiä. Paikannimeen viitaten on yleisesti otaksuttu, että kalmistoon saattaisi liittyä kirkonjäännöksiä.

Yleisiksi tutkimukselliksi ja suojelullisiksi tavoitteiksi asetettiin tielinjaukseen liittyvän alueen varhaisen asutuksen sijainnin selvittäminen. Suunnitelman lähtökohtana olivat aluetta koskevat aikaisemmat arkistotiedot sekä maaston topografia. Konkreettisenä tavoitteena oli Kirkkailanmäen kalmiston laajuuden määrittäminen tielinjaukseen nähden sekä linjauksen kohdalla olevien aiemmin havaittujen löytöpaikkojen tarkastaminen ja uusien muinaisjäännösten, varsinkin mahdollisten asuinpaikkojen löytäminen. Kenttätutkimuksia suoritettiin koekaivauksina tielinjauksen alueella ja sen lähituntumassa.

Maastotyöt tehtiin 4.9.-29.9.1990 erinomaisessa säässä. TVL:n Hämeen piiri toimitti kalustoa ja hoiti osan yleisistä mittauksista yhdessä Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy:n kanssa. Alueen laajuus oli 53 200 m², josta koekaivauksin ja kuopituksin tutkittiin 348 m². Kaivauksia johti HuK Sirkka-Liisa Seppälä, piirtäjänä toimi HuK Maija Tusa ja tutkimusavustajana fil. yo Panu Nykänen. Kahdeksan kaivajaa olivat paikkakuntalaisia ja/tai arkeologian opiskelijoita.

2. SIJAINTI JA MAASTO

Untilan kylä sijaitsee valtatie 12 varrella, noin kahdeksan kilometriä etelään Hollolan kirkosta ja runsaat kaksi kilometriä länteen Salpakankaan kuntakeskuksesta. Kirkkailanmäen kalmisto sijaitsee Nokkolan ja Jarvalan välisen vanhan kylätien varrella, vajaa puoli kilometriä valtatiestä 12 etelään ja Hälvälän koulusta 300 metriä lounaaseen. Tutkimusalueena ollut tielinjaus on kalmiston pohjoispuolella aukeavalla peltoalueella, jossa vielä vuosisadan vaihteessa on sijainnut Untilan kylän keskus.

Maastollisesti Untila sijoittuu Salpausselän eteläpuoliselle rinneelle, jonka maaperä on valtaosaltaan muodostunut Itämerestä kerrostuneista savikoista. Maisemalle on ominaista mutkitttelevat jokiuomat ja loivasti kumpuilevat peltomaat metsäsaarekkeineen. Uomat, Myllystenoja ja Supanoja, liittyvät etelämpänä Autjokeen, joka on yksi Porvoonjoen lähdejokia ja aikanaan ollut nykyistä huomattavasti suurempi. Asutus on keskittynyt enimmäkseen viljelemättömille moreenikumpareille. Viljelysmaat ovat hiesu-, hieta- tai savipohjaisia.

Tutkimusalue rajattiin lännessä Myllystenojaan eli Koskimyllynjokeen ja idässä Supanojan sivu-uomaan. Etelärajana oli Kirkkailanmäen kalmistoalue ja pohjoisessa tarkastettavan alueen muodostivat suunniteltu linjaus ja talojen tontit. Näin muodostuneen alueen pituus oli noin 650 metriä ja leveys noin 80 metriä.

3. MENETELMÄT

3.1. Koordinaatisto, kiintopisteet

Koekaivauksessa käytetty koordinaatisto muodostettiin vetämällä peruslinja suunnitellun tien keskilinjan paalujen nro 4000 ja 4100 kautta. Paalulle nro 4100 annettiin koordinaatit $x=1000$ ja $y=500$. Koordinaatiston x-akseli oli lähes pohjois-etelä-suuntainen (poikkeama $2,5^\circ$). Muodostetun koordinaatiston paalutuksen ja siihen liittyvät taso- ja korkeusmittaukset hoiti TVL:n Lahden suunnittelutoimisto. Paalun 1000/500 peruskoordinaatit olivat $X=6764,685$ ja $Y=2578,659$ metrin tarkkuudella ilmoitettuna sekä korkeus (N60-järjestelmä) 127.63 metriä merenpinnasta.

Koeojia (11) ja koekuoppia (56) avattiin toisaalta kalmiston läheisyyteen, toisaalta kylätien länsipuoliselle terassille. Koeojat sijoitettiin seuraavasti (ks. kartat 1 ja 8, s. 28 ja 34):

1. 940-970/480	4c. 925-931/493,	8. 939/490-500
2. 920-950/500	930/491-492	9. 1000/320-350
3. 920-950/520	5. 960-991/470	10. 980-1000/340
4. 920/495-520	6. 1000/460-480	11. 1000/200-220
4b. 921-925/494	7. 1000/420-440	

Maastoon jätettiin metallipaalut kohtiin 910/500 ja 910/520.

Vaaituksessa käytettiin TVL:n mittaamia absoluuttisia paalukorkeuksia (N60-järjestelmä). Lisäksi niistä siirrettiin korkeus kahteen kenttäkiintopisteeseen (ks. kartat 1 ja 2, s. 28-29):

KP I = 128.97 m mpy

Pellolla tilan 2:41 itäisessä rajapyykissä. 15 metriä koeojasta 1 pohjoiseen.

KP II = 127.70 m mpy

Pellolla tilan 1:30 itäisessä rajapyykissä. 7 metriä koeojasta 9 länteen.

3.2 Kaivaminen ja dokumentointi

Koeojista poistettiin peltomultakerros koneellisesti. Työ tehtiin TVL:n traktorilla, hampaattomalla 80 cm:n kauhalla. Sen jälkeen kaivausalueet puhdistettiin lapioidilla ja pelkoilla mullan ja mineraalimaan väliseen tasoon, joka nimettiin tasoksi 0. Koekuopat kaivettiin lapioidilla tasoon 0, joka siistittiin pelkoilla. Yleinen kerros- ja tasojärjestys oli seuraava:

```

-----
krs 0, 25 cm
----- taso 0
krs 1, 10 cm
----- taso 1
krs 2, 10 cm
----- taso 2, jne.

```

Kaivaus dokumentoitiin yleis- ja tasokartoilla sekä valokuvaamalla. Tasokartat ovat vähien havaintojen takia pienimittakaavaisia. Huomiota kiinnitettiin yleiseen kartoitukseen ja kuvaukseen, koska uhanalaisen maiseman dokumentointia pidettiin tärkeänä.

4. HAVAINNOT JA TULKINNAT

4.1 Maaperä ja kulttuurikerros

Kalmiston alueella ja sen läheisyydessä olleissa koeojissa maaperä vaihteli hiekasta saveen ollen yleisimmin hiesua. Koeojissa 4, 4b ja 4c maalajite oli hiekkaa/hietaa ja koeoja 6 oli kokonaan savea. Samalle alueelle kaivettujen koekuoppien maaperä oli pääasiassa hiesua, koeojan 7 ympäristön koekuopissa oli pelkkää savea.

Untilan-Jarvalan kylätien länsipuolen terassilla maalajite koeojissa 9 ja 10 oli hiesua, koeojassa 11 hietaa ja hiesua. Koekuopissa maaperä oli vaihtelevaa; hiekkaa, hietaa, hiesua ja savea. Koeoja 11, lähellä Myllystenojaa oli hiedan ja hiesun/saven sekainen. Myllystenojan rannasta löytyneen kivikirveen (KM 24963) löytöpaikka todettiin mullansekaiseksi savimaaksi. Tielinjauksen itäpäähän, Pikkulauneenmäelle tehdyissä koekuopissa maaperä oli enimmäkseen hiekkaa ja hietaa.

Merkkejä muinaisjäännöksistä havaittiin ainoastaan koeojissa 2, 3 ja 4. Koeojissa 4, 4b ja 4c oli tasoissa 0 ja 1, hiekan, hiedan ja hiesun sekaisessa maassa, näkyvissä useita ympäristöstään tummempina erottuvia ruumishautakuvioita. Koeojissa 2 ja 3 oli tasossa 0 hiesussa toisentyppisiä, mutta todennäköisiä hautakuvioita. Koekuopan 917/500 luoteisreunassa näkyi myös ilmeinen hauta.

4.3 Haudat

Yhtään todettua hautakuviota ei tutkittu. Koeojassa 4, tasossa 0 havaittiin kolme likamaaläikkää, jotka tasossa 1 osoittautuivat haudoiksi. Tasossa 1 oli näkyvissä kuusi lounais-koillis-suuntaista kuviota. Ruuduissa 921/495-497 oli ilmeisesti kaksi hautaa päällekkäin. Ruuduissa 921/498-499 oli hyvin selvärajainen, kaksoishautaukseen viittava lounais-koillis-suuntainen kuvio. Koeojien 2 ja 4 kulmassa, ruuduissa 920-921/500-501 havaitussa haudassa oli selvästi näkyvissä arkun tai parin reunat ohuina raitoina kuvion laidoilla. Vainajan pää oli lounaispäädyssä. Kohtaa puhdistettaessa todettiin kallon kohdalla kuoppa, ilmeisesti siinä oli myyränpesä. Aivan tämän haudan vieressä ruudussa 920-500 näkyi toinenkin, samansuuntainen hautakuvio.

Koeojassa 4b, tasossa 0 havaittiin kaksi lounais-koillis-suuntaista ilmeistä hautaa. Maaperä ja kulttuurikerros vaikuttivat sekoituneelta, ja selvää tulkintaa oli vaikea tehdä. Koeojassa 4c, tasossa 0 havaittiin kolme todennäköistä, lounais-koillis-suuntaista hautakuviota. Koeojissa 4, 4b ja 4c todetut haudat olivat vajaan kahden metrin pituisia ja noin puolen metrin levyisiä, ruudun 921/498-499 kaksoishautaus puolentoista metrin levyinen. Siihen liittyi oikeassa kyljessä näkynyt pieni soikea läikkä, jonka merkitys jäi epäselväksi. Kyse saattaisi olla ns. luukätköstä, joita on havaittu aiemmissa kalmiston kaivauksissa.

Koeojassa 2 ja 3 tuli tasossa 0 näkyviin kaksi lähes täsmälleen samannäköistä kuviota. Koeojassa 2, ruudussa 941/500 oli ympäristöään vaaleampi kokoinen luode-kaakko-suuntainen kuvio. Kuopan täyttemää oli sekoittunut marmorimaiseksi. Koeojassa 3, ruudussa 921-923/500 havaittu kuvio oli sen kanssa samansuuntainen ja lähes samankokoinen. Kuviot olivat pituudeltaan kaksi metriä ja leveydeltään noin metrin. (Haudat, ks. kartat 5 ja 7, s. 32 ja 34)

4.2 Löydöt

Löytömateriaali oli hyvin vähäistä. Suurin osa liittyi koeojissa havaittuihin vanhan Untilan kylän 1800-1900-luvun rakennusjäännöksiin (ks. karttaotteet, s. 36-42). Talteen otettiin kiveyksien ja likamaiden ajoittamisen kannalta olennaista löytömateriaalia; tiiltä, lasia, punasavikeramiikkaa, tuluspiitä, hioimien katkelmia.

Ainoa varma kalmistoon kuuluva löytö on pala pääkalloa koeojan 2 ja 4 haudasta ruuduissa 920-921/500-501 (KM 25061:4). Tässä yhteydessä on vielä mainittava Myllystenojan rannasta löydetty poikki-teräinen kirves (KM 24963), joka toimitettiin kaivauksen kuluessa. Löytöpaikan tarkastuksessa ei havaittu mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Kyseessä on ilmeisestikin veteen hukattu esine, joka on tullut esiin uomaa ruopattaessa 1980-luvulla.

6. YHTEENVETO

Koekaivaus Kirkkailanmäen ruumiskalmiston ja sen pohjoispuolella olevalla tielinjauksen alueella osoitti, että hautaukset jatkuvat aiemmin todettua pohjoisemmaksi. Havaitut haudat sijoittuvat aivan suunnitellun paikallistielinjauksen läheisyyteen ja on todennäköistä, että niitä on myös nykyisen tien alla. Koska on kyse kalmiston reunavyöhykkeestä, hautoja saattaa olla hajallaan siellä täällä ja niiden sijaintia on vaikea ennustaa.

Mikäli paikallistie sijoitettaisiin suunniteltuun kohtaan, se tulisi suoraan kalmiston pohjoisosan päälle. Linjaus edellyttäisi laajoja kaivauksia kalmistorajauksen tarkemmaksi selvittämiseksi ja hautojen tutkimiseksi. Tien rakentaminen merkitsisi samalla merkittävän kalmiston ja I luokan muinaisjäännöksen kokonaisuuden tuhoutumista.

Varsinaisen 12-tien linjauksen alueella ei koekaivauksessa todettu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai löytöjä, jotka aiheuttaisivat jatkotutkimuksia.

Helsingissä 28. helmikuuta 1990

Sirkka-Liisa Seppälä

Maija Tusa

NEGATIIVILUETTELO

Kuvaaja P. Nykänen

6x6

- 78124 Yleiskuva. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä
- 78125 Yleiskuva. Untilan vainiot. Oikealla kalmisto ja Heikki Eskolan lato, vasemmalla Eukselan talo. Idästä
- 78126 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Euksela, oikealla kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Koillisesta
- 78127 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Euksela, oikealla kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Koillisesta
- 78128 Yleiskuva. Untilan vainiot Pikkulauneenmäeltä. Oikealla puitten takana Hälvälän koulu. Kaakosta
- 78129 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Pohjoisesta
- 78130 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Luoteesta
- 78131 Yleiskuva. Jarvalan-Untilan kylätie. Mutkassa Heikki Eskolan lato ja kalmisto. Länsiluoteesta
- 78132 Yleiskuva. Untilan vainiot. Oikealla mäellä Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka. Pohjoisesta
- 78133 Yleiskuva. Vasemmalla mäellä Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka, oikealla pellolla Taka-Tommolan löytöpaikka. Koillisesta
- 78134 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Elvi Eskolan talo, oikealla Euksela. Lännestä
- 78135 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä kalmisto, vasemmalla Elvi Eskolan ja Thomssonin talot. Lounaasta
- 78136 Yleiskuva. Untilan vainiot, Myllystenoja. Oikealla Elvi Eskolan ja Thomssonin talot. Kaakosta
- 78137 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä kalmisto ja Heikki Eskolan lato, vas. Elvi Eskolan ja Thomssonin talot. Etelästä
- 78138 Yleiskuva. Untilan vainiot. Eukselan talo ja paja. Lounaasta
- 78139 Työkuva. Koeoja 2. Mullan poistoa. Tusa ja Thomssonin pikku-Ville valvovat. Etelästä
- 78140 Työkuva. Koeoja 2. Mullan poistoa. Hartman. Etelästä
- 78141 Työkuva. Koeoja 5. Mullan poistoa. Tusa valvoo. Idästä
- 78142 Työkuva. Koeoja 4. Mullan poistoa ja narutusta. Tusa ja Seppälä. Lännestä
- 78143 Esinekuva. Poikkiteräinen kivikirves (KM 24963). Irtolöytö Myllystenojalta. Löytäjä Rauno Turva
- 78144 Esinekuva. Poikkiteräinen kivikirves (KM 24963). Irtolöytö Myllystenojalta. Löytäjä Rauno Turva
- 78145 Esinekuva. Poikkiteräinen kivikirves (KM 24963). Irtolöytö Myllystenojalta. Löytäjä Rauno Turva
- 78146 Esinekuva. Poikkiteräinen kivikirves (KM 24963). Irtolöytö Myllystenojalta. Löytäjä Rauno Turva
- 78147 Tasokuva. Koeoja 4. Taso 0. Lännestä
- 78148 Tasokuva. Koeoja 4. Taso 0. Idästä
- 78149 Työkuva. Koeoja 3. Taso 0. Hauta? ruuduissa 921-924/520. Etelästä
- 78150 Tasokuva. Koeoja 4c (osa). Taso 0. Idästä
- 78151 Tasokuva. Koeoja 3. Taso 0. Ruuduissa 921-924/520 hauta? Etelästä
- 78152 Työkuva. Vas. Hartman, Helenius, Miettinen, Seppälä, Lehto, Tusa. Etelästä

- 78153 Tasokuva. Koekuoppa 917/500. Taso 0. Etelästä
- 78154 Tasokuva. Koeoja 2. Taso 0. Etelästä
- 78155 Tasokuva. Koeoja 2. Taso 0. Pohjoisesta
- 78156 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 0. Hauta? ruuduissa 947/500. Kaakosta
- 78157 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 0. Myöhäinen paalunjälki ruudussa 947/500. Kaakosta
- 78158 Yksityiskohtakuva. Koeoja 3. Taso 1. Rakennuksenpohja ruuduissa 940-941/520. Lännestä
- 78159 Tasokuva. Koeoja 1. Taso 0. Etelästä
- 78160 Tasokuva. Koeoja 1. Taso 0. Pohjoisesta
- 78161 Yksityiskohtakuva. Koeoja 1. Taso 0. Likamaa ruudussa 960/480. Lännestä
- 78162 Yksityiskohtakuva. Koeoja 1. Taso 0. Likamaakuoppa ruuduissa 963-965/480. Idästä
- 78163 Tasokuva. Koekuoppa 937/488-490. Taso 0. Idästä
- 78164 Tasokuva. Koeoja 5. Taso 0. Etelästä
- 78165 Tasokuva. Koeoja 5. Taso 0. Pohjoisesta
- 78166 Työkuva. TVL:n maaperäkairaus. Seppälä valvoo
- 78167 Tasokuva. Koeoja 4c (osa). Taso 0. Etelästä
- 78168 Tasokuva. Koeoja 4c (osa). Taso 0. Pohjoisesta
- 78169 Tasokuva. Koeoja 6. Taso 0. Idästä
- 78170 Tasokuva. Koeoja 6. Taso 0. Lännestä
- 78171 Tasokuva. Koeoja 7. Taso 0. Idästä
- 78172 Tasokuva. Koeoja 7. Taso 0. Lännestä
- 78173 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 1. Hauta ruuduissa 920-921/500. Kuoppa kallon kohdalla. Etelästä
- 78174 Yksityiskohtakuva. Koeoja 1. Taso 3.5. Likamaa ruuduissa 963-965/480. Idästä
- 78175 Yksityiskohtakuva. Koeoja 3. Taso 2. Rakennuksenpohja ruuduissa 940-941/520. Lännestä
- 78176 Yksityiskohtakuva. Koeoja 3. Taso 3/pohja. Rakennuksenpohja ruuduissa 940-941/520. Lännestä
- 78177 Yksityiskohtakuva. Koeoja 5. Taso 1. Rakennuksenpohja ruuduissa 966-968/470. Lännestä
- 78178 Tasokuva. Koeoja 8. Taso 0. Lännestä
- 78179 Tasokuva. Koeoja 8. Taso 0. Idästä
- 78180 Yleiskuva. Keskellä lepikon takana poikkiteräisen kivikirveen (KM 24963) löytöpaikka. Idästä
- 78181 Työkuva. Koeoja 9. Vas. Miettinen, Lehto. Lounaasta
- 78182 Tasokuva. Koeoja 11. Taso 0. Idästä
- 78183 Tasokuva. Koeoja 11. Taso 0. Lännestä
- 78184 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 0. Etelästä
- 78185 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 0. Pohjoisesta
- 78186 Tasokuva. Koeoja 10. Taso 0. Pohjoisesta
- 78187 Tasokuva. Koeoja 10. Taso 0. Etelästä
- 78188 Tasokuva. Koeoja 9. Taso 0. Lännestä
- 78189 Tasokuva. Koeoja 9. Taso 0. Idästä
- 78190 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 0. Etelästä
- 78191 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 0. Pohjoisesta
- 78192 Tasokuva. Koeoja 4 (osa). Tasot 0 ja 1. Lännestä
- 78193 Tasokuva. Koeoja 4 (osa). Taso 0 ja 1. Idästä
- 78194 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 1. Hauta ruudussa 920-921//500, kuoppa kallon kohdalla. Koillisesta

- 78195 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Seppälä
 78196 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Seppälä
 78197 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Seppälä
 78198 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Pirttimäki
 78199 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Alanko
 78200 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Laulumaa
 78201 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Tusa
 78202 Työkuva. Museoviraston piirtämössä Kesseli
 78203 Työkuva. Museoviraston piirtämö
 78204 Työkuva. Museovirasto, Vikkulan huone. Seppälä
 78205 Työkuva. Museovirasto, Vikkulan huone.Vas. Ahola ja Seppälä

18x6 Laajakulmanegatiivi

- 78347 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Myllystenojan uoma. Nuolen kohdalla kivikirveen (KM 24963) löytöpaikka. Kaakosta
- 78348 Yleiskuva. Nokkolan tie. Vas. Eskolan Ilmemäenkallion (KM 3535:3) ja Taka-Tommolan (KM 3601:1-2) löytöpaikat. Koillisesta
- 78349 Yleiskuva. Jarvalan kylää. Oikealla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka. Pohjoisesta
- 78350 Yleiskuva. Kylä-Hentilä. Etelästä
- 78351 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Kylä-Hentilä, oikealla Launeenmäki, takana Pikkulauneenmäki. Etelästä
- 78352 Yleiskuva. Keskellä Kylä-Hentilä, vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka, oikealla Euksela. Idästä
- 78353 Yleiskuva. Vasemmalla Kylä-Hentilä, keskellä Euksela, oikealla Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Koillisesta
- 78354 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Pikkulauneenmäki. Kaakosta
- 78355 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Idästä
- 78356 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Hälvälän koulu, keskellä Pikkulauneenmäki, oikealla Launeenmäki. Lännestä.
- 78357 Yleiskuva. Pelto-Sipilä. Etelästä
- 78358 Yleiskuva. Untilan vainiot. Myllystenojan uoma. Vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion ja Taka-Tommolan löytöpaikat. Idästä
- 78359 Yleiskuva. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä

DIALUETTELO

Kuvaaja P. Nykänen

24x36

- 20205 Yleiskuva. Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä.
- 20206 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Luoteesta.
- 20207 Yleiskuva. Untilan vainiot. Kirkkailanmäen kalmisto Heikki Eskolan ladon kohdalla. Idästä.
- 20208 Yleiskuva. Untilan vainiot. Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Idästä.

- 20209 Yleiskuva. Kirkkailanmäen kalmistoa ja sen muistokivi. Takana Heikki Eskolan lato. Lännestä.
- 20210 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Kylä-Hentilä, oikealla Launeenmäki, takana Pikkulauneenmäki. Etelästä.
- 20211 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Hälvälän koulu, oikealla Pikkulauneenmäki. Lounaasta.
- 20212 Yleiskuva. Untilan vainiot. Näkymä Kirkkailanmäen kalmiston eteläreunasta Pikkulauneenmäelle. Lännestä.
- 20213 Yleiskuva. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä.
- 20214 Työkuva. Koeoja 3. Taso 0. Hauta? ruuduissa 921-924/520. Etelästä.
- 20215 Tasokuva. Koeoja 3. Taso 0. Etelästä.
- 20216 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 0. Hauta? ruudussa 941/500. Kaakosta.
- 20217 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 1. Etelästä.
- 20218 Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 1. Pohjoisesta.
- 20219 Tasokuva. Koeoja 4 (osa). Taso 1. Lännestä.
- 20220 Tasokuva. Koeoja 4 (osa). Taso 1. Idästä.
- 20221 Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 1. Hauta ruuduissa 920-921/500, kuoppa kallon kohdalla. Koillisesta.
- 20222 Työkuva. Koeoja 4b. Taso 1. Vas. Helenius, Pesonen, Hartman, Kaikko. Tiellä vas. Lahtimo, Lehtovaara, Lehto. Kaakosta.
- 20223 Työkuva. Koeoja 11. TVL:n maaperäkairaus. Kairausnäyte: multa-hieta/hiesu.
- 18x6 Laajakulmadia
- 20224 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Idästä.
- 20225 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Launeenmäki, oikealla Euksela. Pohjoisesta.
- 20226 Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Hälvälän koulu, keskellä Pikkulauneenmäki, oikealla Launeenmäki. Lännestä.
- 20227 Yleiskuva. Untilan vainiot. Myllystenojan uoma. Vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion (KM 3535:3) ja Taka-Tommolan (KM 3601:1-2) löytöpaikat. Idästä.
- 20228 Yleiskuva. Untilan vainiot. Myllystenojan uoma. Kaakosta.
- 20229 Yleiskuva. Jarvalan-Nokkolan tie. Vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion ja Taka-Tommolan löytöpaikat. Koillisesta.
- 20230 Yleiskuva. Jarvalan kylää. Oikealla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka. Pohjoisesta.
- 20231 Yleiskuva. Kylä-Hentilä. Etelästä.
- 20232 Yleiskuva. Keskellä Kylä-Hentilä, vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka, oikealla Euksela. Idästä.
- 20233 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Pikkulauneenmäki. Kaakosta.
- 20234 Yleiskuva. Vasemmalla Kylä-Hentilä, keskellä Euksela, oikealla Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Koillisesta.
- 20235 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Pikkulauneenmäki. Kaakosta.
- 20236 Työkuva. Kirkkailanmäen kalmisto. Vas. TVL:n konsultti, Seppälä, Lahtimo, Pesonen, Hartman. Etelästä.
- 20237 Työkuva. Kirkkailanmäen kalmisto. Länsiluoteesta.
- 20238 Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Hälvälän koulu. Lounaasta.
- 20239 Yleiskuva. Untilan vainiot. Euksela ja Kylä-Hentilä. Pohjoisesta.

KUVALUETTELO

Kuvataulut

Kuvaaja P. Nykänen

1. Yleiskuva. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä. 78124
2. Yleiskuva. Jarvalan-Untilan kylätie. Mutkassa Heikki Eskolan lato ja kalmisto. Länsiluoteesta. 78131
3. Työkuva. Vas. Hartman, Helenius, Miettinen, Seppälä, Lehto, Tusa. Etelästä. 78152
4. Tasokuva.Koeoja 3. Taso 0. Ruuduissa 921-924/520 hauta? Etelästä. 78151
5. Tasokuva. Koeoja 4b. Taso 0. Etelästä. 78190
6. Yksityiskohtakuva. Koeoja 2. Taso 1. Hauta ruuduissa 920-921/500. Kuoppa kallon kohdalla. Etelästä. 78173
7. Tasokuva. Koeoja 4 (osa). Tasot 0 ja 1. Lännestä. 78192
8. Yksityiskohtakuva. Koeoja 3. Taso 2. Rakennuksenpohja ruuduissa 940-941/520. Lännestä. 78175
9. Esinekuva. Poikkiteräinen kivikirves (KM 24963). Irtolöytö Myllystenojalta. Löytäjä Rauno Turva. 78144
10. Työkuva. Koeoja 2. Mullan poistoa. Tusa ja Thomssonin pikku-Ville valvovat. Etelästä. 78139
11. Työkuva. Koeoja 4. Mullan poistoa ja narutusta. Tusa ja Seppälä. Lännestä. 78142
12. Työkuva. Koeoja 9. Vas. Miettinen, Lehto. Lounaasta. 78181
13. Työkuva. TVL:n maaperäkairaus. Seppälä valvoo. 78166
14. Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Myllystenojan uoma. Nuolen kohdalla kivikirveen (KM 24963) löytöpaikka. Kaakosta. 78347
15. Yleiskuva. Jarvalan-Nokkolan tie. Vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion ja Taka-Tommolan löytöpaikat. Koillisesta. 78348
16. Yleiskuva. Jarvalan kylää. Oikealla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka. Pohjoisesta. 78349
17. Yleiskuva. Kylä-Hentilä. Etelästä. 78350
18. Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Kylä-Hentilä, oikealla Launeenmäki, takana Pikkulauneenmäki. Etelästä. 78351
19. Yleiskuva. Keskellä Kylä-Hentilä, vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion löytöpaikka, oikealla Euksela. Idästä. 78352
20. Yleiskuva. Vasemmalla Kylä-Hentilä, keskellä Euksela, oikealla Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Koillisesta. 78353.
21. Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Pikkulauneenmäki. Kaakosta. 78354
22. Yleiskuva. Untilan vainiot. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto ja Heikki Eskolan lato. Idästä. 78355
23. Yleiskuva. Untilan vainiot. Vasemmalla Hälvälän koulu, keskellä Pikkulauneenmäki, oikealla Launeenmäki. Lännestä. 78356
24. Yleiskuva. Pelto-Sipilä. Etelästä. 78357
25. Yleiskuva. Untilan vainiot. Myllystenojan uoma. Vasemmalla Eskolan Ilmemäenkallion ja Taka-Tommolan löytöpaikat. Idästä. 78358
26. Yleiskuva. Keskellä Kirkkailanmäen kalmisto tien molemmin puolin, Heikki Eskolan ladon kohdalla. Etelästä. 78359

KARTTALUETTELO

KARTAT

Piirtäjä M.Tusa

KARTTA	MK	KOKO	SIVU
1. Yleiskartta	1:1000	A2	28
2. Yleiskartta	1:500	A2	29
3. Pinta- ja pohjavaaituskartta Koeojat 1-3, 5, 10	1:100	A2	30
4. Pinta- ja pohjavaaituskartta Koeojat 4, 4b, 4c, 6-9, 11	1:100	A2	31
5. Tasokartta. Taso 0 Koeojat 1-3, 5, 10	1:100	A2	32
6. Tasokartta. Taso 0 Koeojat 4, 4b, 4c, 6-9, 11	1:100	A2	33
7. Tasokartta. Taso 1 Koeojat 4(osa), 4b, 4c, 2	1:50	A2	34
8. Yleiskartta. Pikkulauneenmäki, koekuopat	1:1000	A3	35

KARTTAOTTEET

Peruskarttaote, 2133 12 SAIRAKKALA. Hki 1988	1:20 000	A4	3
Suunnitelmakarttaote, "Valtatien 12 parantaminen välillä Hälvälä-Soramäki". TVL, Hämeen piiri 1989	1:2000	A3	36
Karttaote (1911) Hollolan, Kärkölän ja Nastolan pitäjissä tehdyistä isonjaon järjestelyistä sekä tilusvaihdoista ja rajain oikomisista (MHA H21 8/1-4)	1:4000	A3	37-38
Karttaotteita 4 kpl: "Geographisk charta öfver Hållola socken eller så kallade Moderkyrkio län belägt i Öfvre Hållola härad och Tavasteland, afmätt år 1749 af And. Colleen" (VA, repro RA-r. 20:24/1-4)		A4	39-42

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78/24

KUVA 1. YLEISKUVA. KESKELLÄ KIRKKAILANMÄEN KALMISTO TIEN
MOLEMMIN PUOLIN, HEIKKI ESKOLAN LADON KOHALLA,
ETEÄSTÄ.

78/31

KUVA 2. YLEISKUVA. JARVALAN-UNTILAN KYLÄTIE.
MUTKASSA HEIKKI ESKOLAN LATO JA
KALMISTO. LÄNSILUOTEESTA.

SIRKKA-LIISA SEPPÄLÄ
FOTO PAUVO NYKÄNEN

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78152

KUVA 3. TASOKUVA/TYÖKUVA. KOEDJA 2.
TASO 0. VAS. HARTMAN, HELENIUS,
NIETTINEN, SEPPÄLÄ, LEHTO, TUSA.
ETELÄSTÄ.

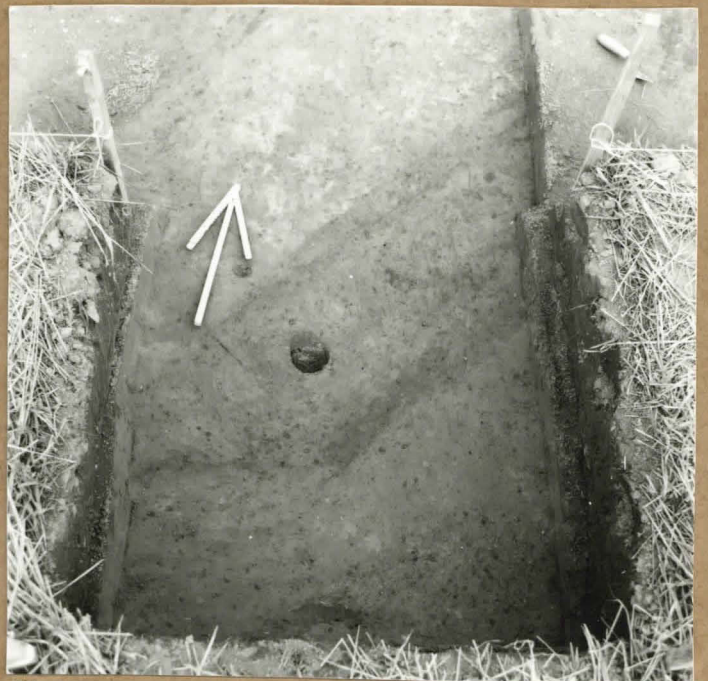
78151

KUVA 4. TASOKUVA. KOEDJA 3. TASO 0.
RUUDUISSA 921-924/520 HAUTA?
ETELÄSTÄ.

78190

KUVA 5. TASOKUVA. KOEDJA 4B. TASO 0.
ETELÄSTÄ.

78173

KUVA 6. PYSITYISKOHTAKUVA. KOEDJA 2. TASO 1.
HAUTA RUUDUISSA 920-921/520.
KUOPPA KALLON KOHDALLA.
ETELÄSTÄ.

SIRKKA-LIISA SEPPÄLÄ
FOTO PANU NYKÄNEN

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78192

KUVA 7. TASOKUVA. KOEJÄ 4 (OSA).
TASOT 0 JA 1. LÄNNESTÄ.

78175

KUVA 8. YKSITYISKOHTAKUVA. KOEJÄ 3.
TASO 2. RAKENNUKSENPOHJA
RUUDUISSA 940-941/520.
LÄNNESTÄ.

78144

KUVA 9. ESINEKUVA. POUKKATERÄINEN
KIVIKIRVES (KM 24963). IRTOLOÛTTÖ
HYLLYSTEN OJASTA.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78139

KUVA 10. TYÖKUVIA. KOEJÄ 2. MULLAN
POLSTA. TUSA JA THOMSSONIN
PIIKU-VILLE VALUUVAT.
ETELÄSTÄ.

78142

KUVA 11. TYÖKUVIA. KOEJÄ 4. MULLAN
POLSTA JA NARUTUSTA.
TUSA JA SEPPÄLÄ.
LÄNNESTÄ.

78181

KUVA 12. TYÖKUVIA. KOEJÄ 9.
VAS. MIETINEN, LEHTO.
LOUNKASTA.

78166

KUVA 13. TYÖKUVIA. TULIN MATTERÄKATRAUS.
SEPPÄLÄ VALUO.

SIRKKA-LIISA SEPPÄLÄ
FOTO PANU NYKÄNEN

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78347

KUVA 14. YLEISKUVA. UNTILAN VAINIOT.
KESKELLÄ MYLLYSTENOJAN VOMIA. NUOLEN KOHTALLA KIVILEIKUEEN (KM 24963)
LÖYTÖPAIKKUA (100 m LADOSTA POTTJOISEEN VOMAN ITÄPUOLELLA). KAAKOSTA.

ESKOLA

TAKA-TOMMOLA, PELLOLLA

78348

KUVA 15. YLEISKUVA. JARVAN-NOKKOLAN TIE.
VAS. ESKOLAN ILMEHÄNKALLION (KM 3535:3) JA TAKA-TOMMOLAN
(3601:1-2). LÖYTÖPAIKAT. KOILLISESTA.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78349

KUVA 16. YLEISKUVA. JARVALAN KYLÄÄ.
DK. ESKOLAN IKEMÄENKALLION LÖYTÖPAIKKA. POHJOISESTA.

78350

KUVA 17. YLEISKUVA. KYLÄ-MENTILÄ. ETELÄSTÄ.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78351

KUVA 18. YLEISKUVA. UNTILAN VAINIOT.
 VAS. KYLÄ-HENTILÄ, OIK. LAUNEENMÄKI, TALLANA PIKKULAUNEENMÄKI.
 ETELÄSTÄ.

78352

KUVA 19. YLEISKUVA.
 KESK. KYLÄ-HENTILÄ, VAS. ESKOLAN ILMEHÄNKALLION LÖYTÖPAIKKA, OIK. EUKSELA.
 IDÄSTÄ.

KIRKKAILANMÄKI

78353

KUVA 20. YLEISKUVA.
 VAS. KYLÄ-HENTILÄ, KESK. EUKSELA, OIK. KIRKKAILANMÄEN KALMISTO JA
 HEIKKI ESKOLAN LATO, KOTLUSESTA.

SIRKKA-LIISA SEPPÄLÄ
 FOTO PANU NYKÄNEN

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78354

KUVA 21. YLEISKUVA. UNTILAN VAINIOT.
KEIKELLA PIKKULAINNEENMÄKI, KARKOSTA

Kirkkailanmäki

78355

KUVA 22. YLEISKUVA. UNTILAN VAINIOT.
KEIK. KIRKKAILANMÄEN KALMISTO JA HEIKKI ESKOLAN LATO. IDÄSTÄ.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

78356

KUVA 23. YLEISKUVA. UNTILAN VÄRNIÖT.
 VAS. HÄLVÄLÄN KOIVU, KESK. PIKKULAINNEENMÄKI, OIK. LAINNEENMÄKI.
 LÄNNESTÄ.

78357

KUVA 24. YLEISKUVA. PELTO-SIPILÄ. ETELASTÄ.

HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

ESKOLA

TAKA-TAMMOLA

78358

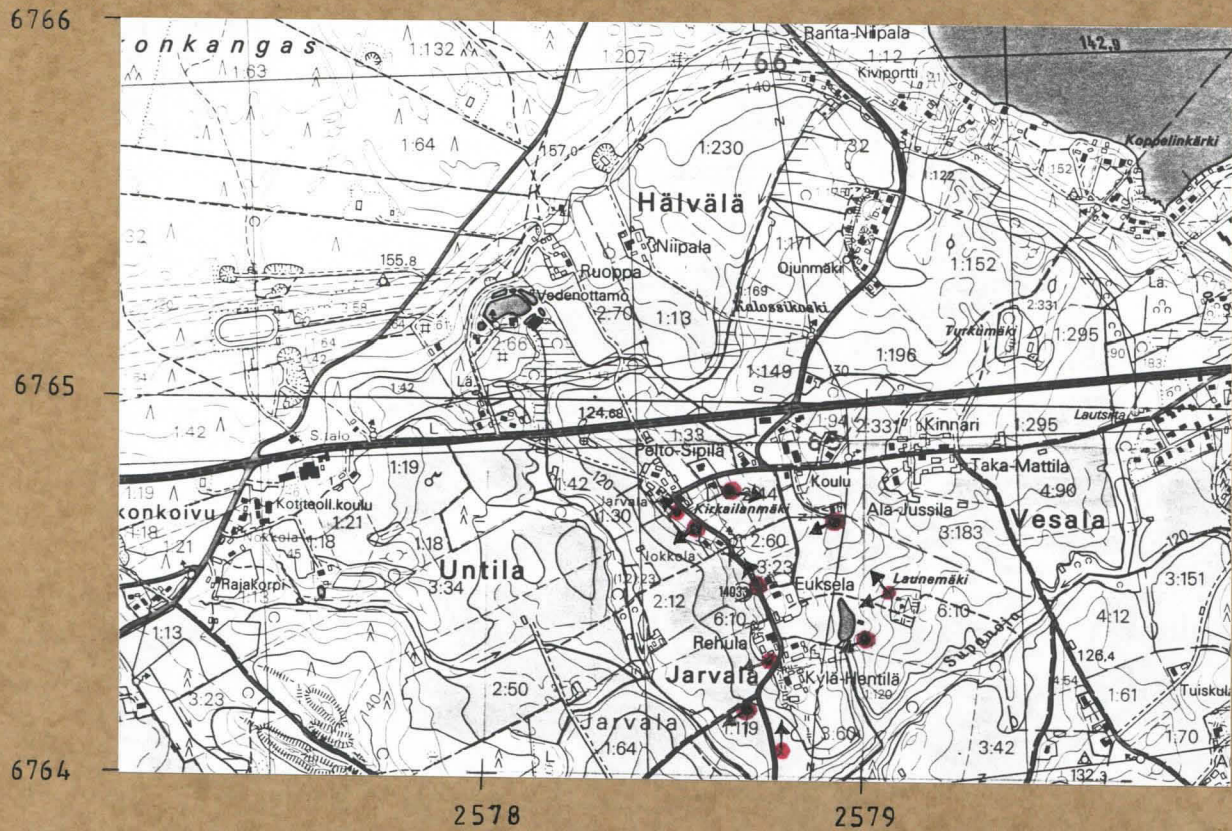
KUVA 25. YLEISKUVA. UNTILAN VAINIOT.
 MYLLYSTENOJAN VUOMA. VAS. ESKOLAN ILMEMÄENKALLION JA TAKA-
 TOMMOLAN LÖYTÖPAIKAT. IDÄSTÄ

78359

KUVA 26. YLEISKUVA.
 Kesk. kirkkailanmäen kalmisto tien molempien puolin, hetken Eskolan
 latoon kohdalla. etelästä.

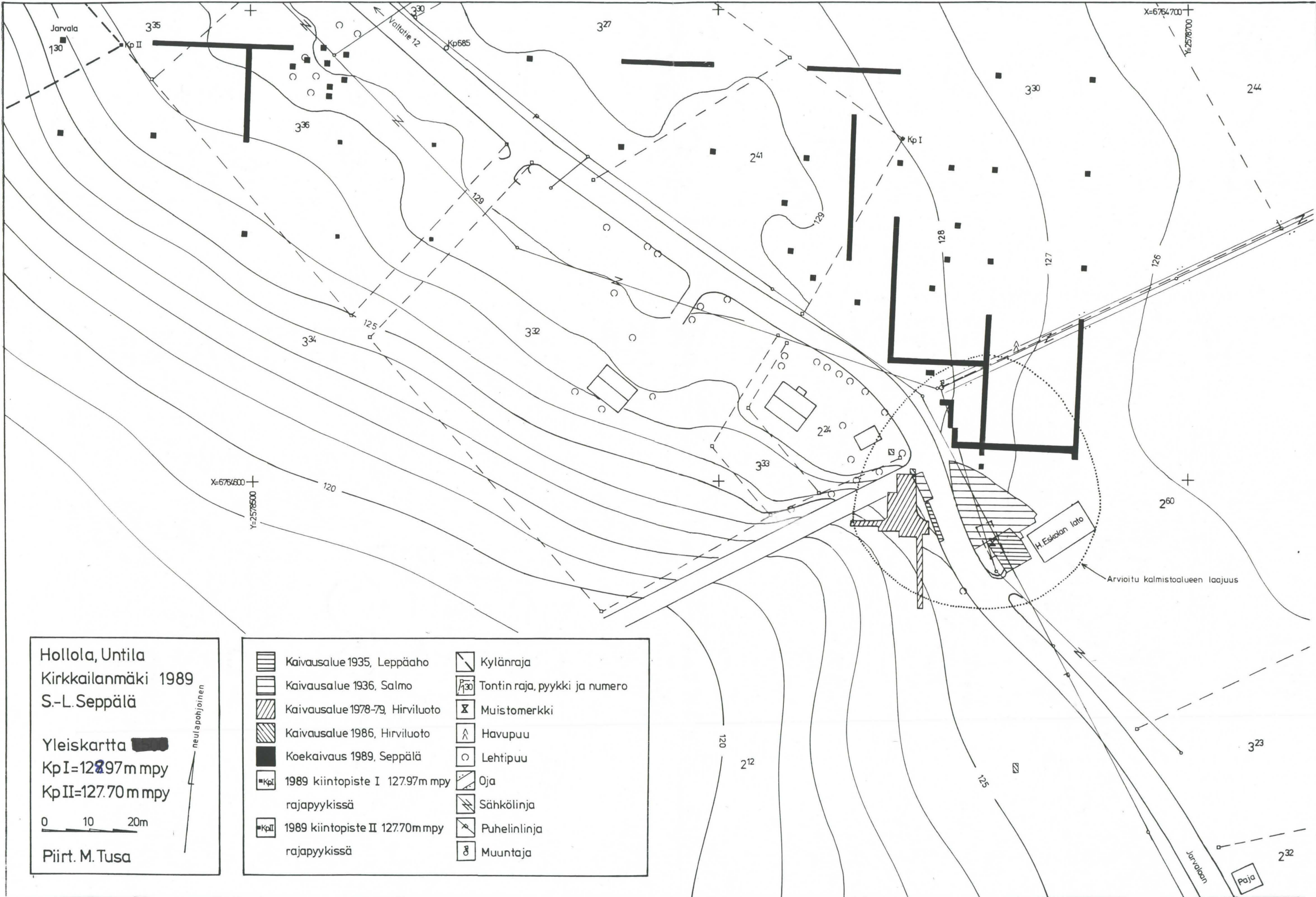
HOLLOLA Untila Kirkkailanmäki 1989

Kuvaussuuntia - laajakulmakuvat

Kuva kuvanottokohdan peruskoordinaatit

14.	6764 55 / 2578 70
15.	30 / 75
16.	18 / 68
17.	06 / 78
18.	12 / 88
19.	37 / 2579 00
20.	49 / 07
21.	49 / 07
22.	68 / 2578 92
23.	76 / 64
24.	71 / 49
25.	66 / 55
26.	50 / 70

Hollola, Untila
 Kirkkailanmäki 1989
 S.-L. Seppälä

Yleiskartta
 Kp I = 127.97 m mpy
 Kp II = 127.70 m mpy

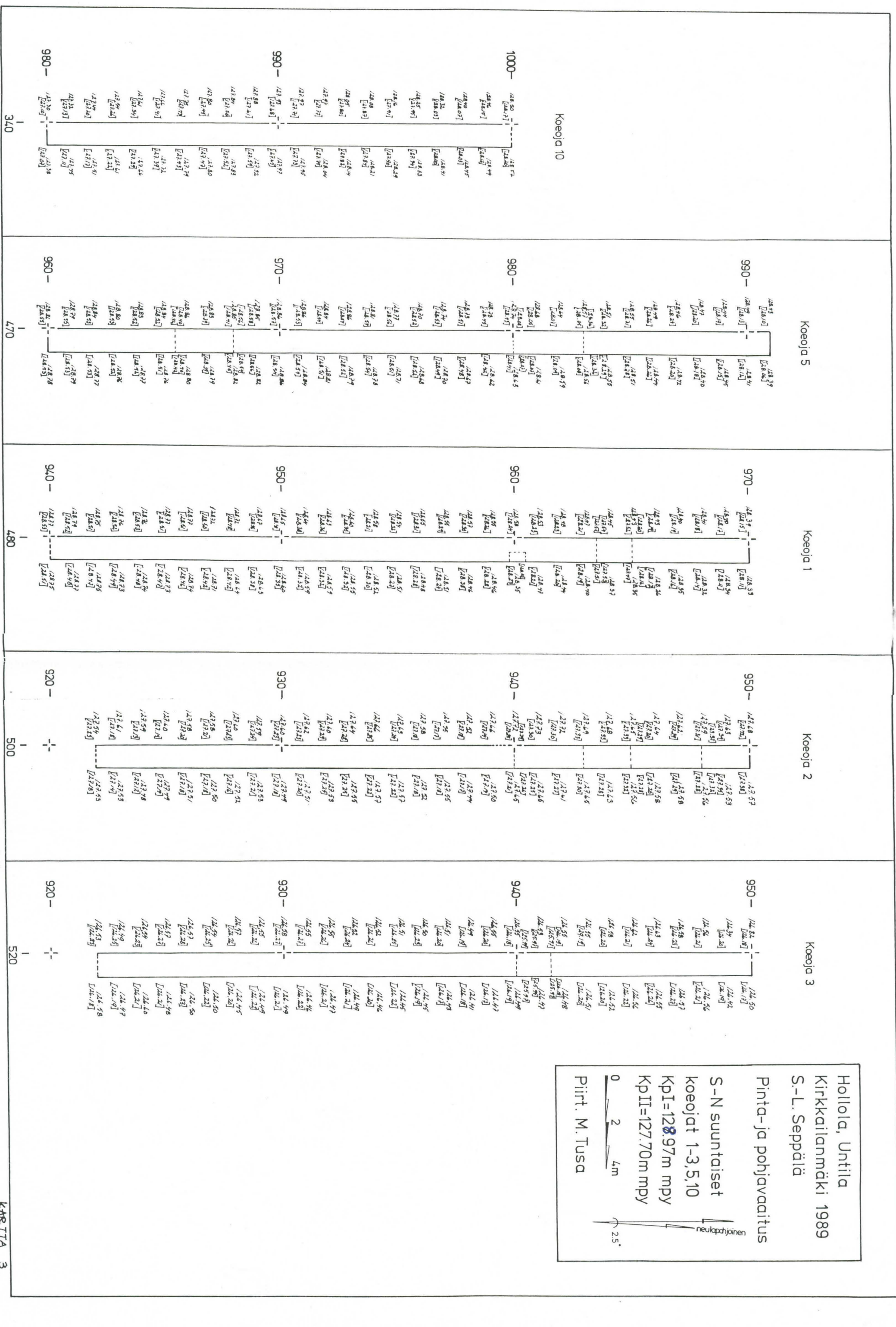
0 10 20m

Piirt. M. Tusa

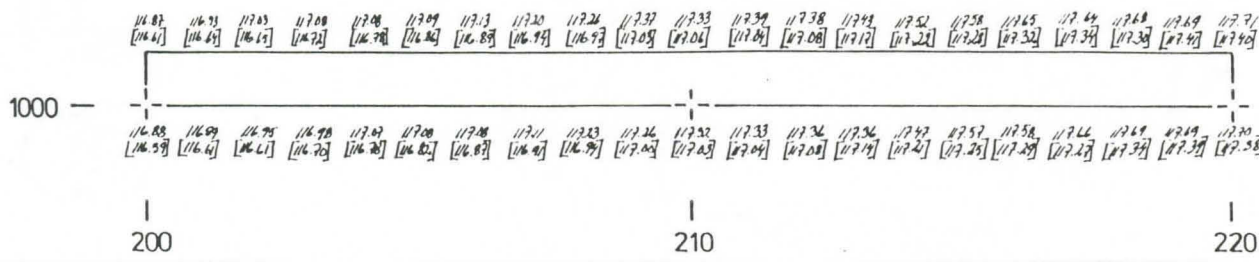
neulapohjoinen

Kaivausalue 1935, Leppäaho	Kylänraja
Kaivausalue 1936, Salmo	Tontin raja, pyykki ja numero
Kaivausalue 1978-79, Hirviluoto	Muistomerkki
Kaivausalue 1986, Hirviluoto	Havupuu
Koekaivaus 1989, Seppälä	Lehtipuu
1989 kiintopiste I 127.97m mpy	Oja
rajapyykissä	Sähkölinja
1989 kiintopiste II 127.70m mpy	Puhelinlinja
rajapyykissä	Muuntaja

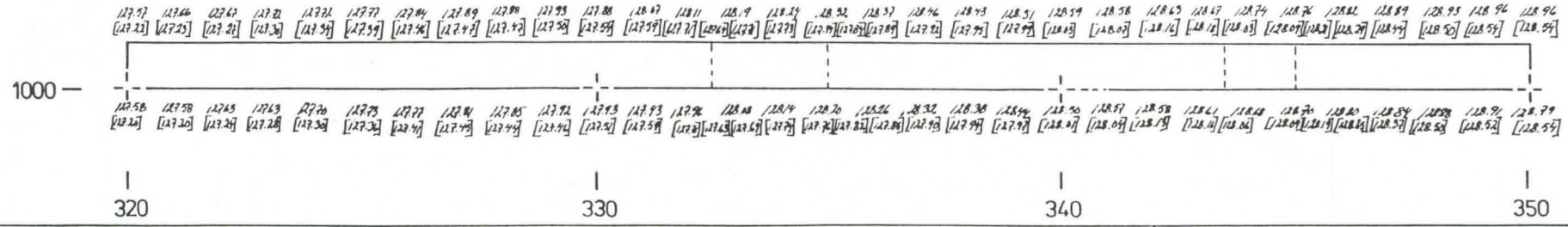
Hollola, Untila
 Kirkkaijanmäki 1989
 S.-L. Seppäitä
 Pinta- ja pohjaväätös
 S-N suuntaiset
 koeajat 1-3, 5, 10
 KpI=128.97m mpy
 KpII=127.70m mpy
 0 2 4m
 Piirt. M. Tusa
 neulaphojien
 2.5°

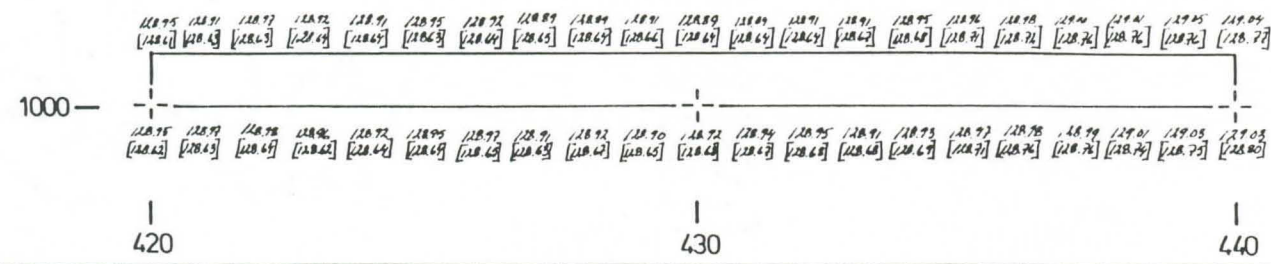
Koeja 11

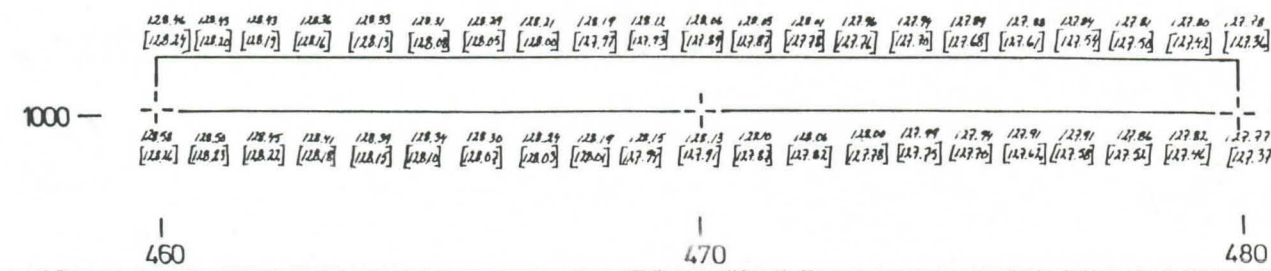
Koeja 9

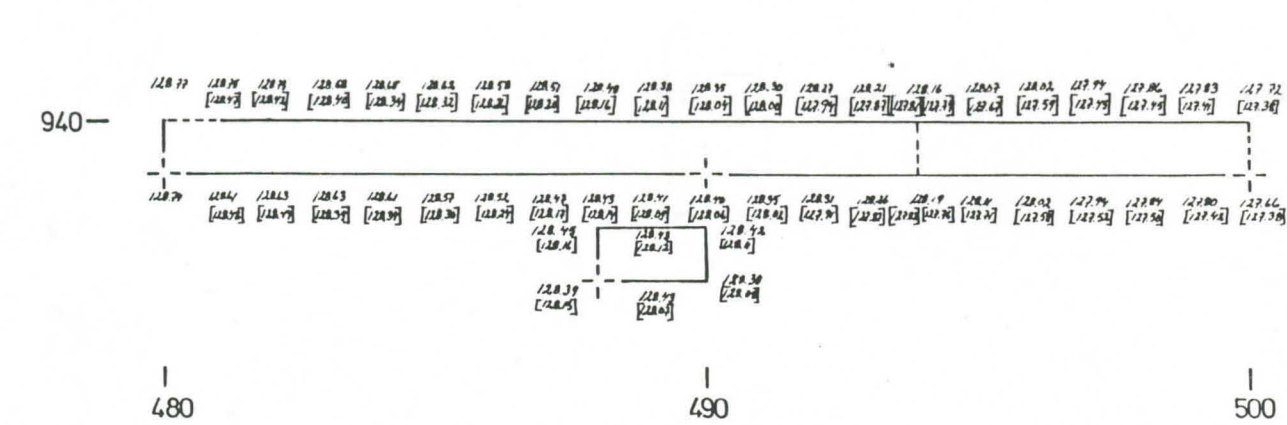
Koeja 7

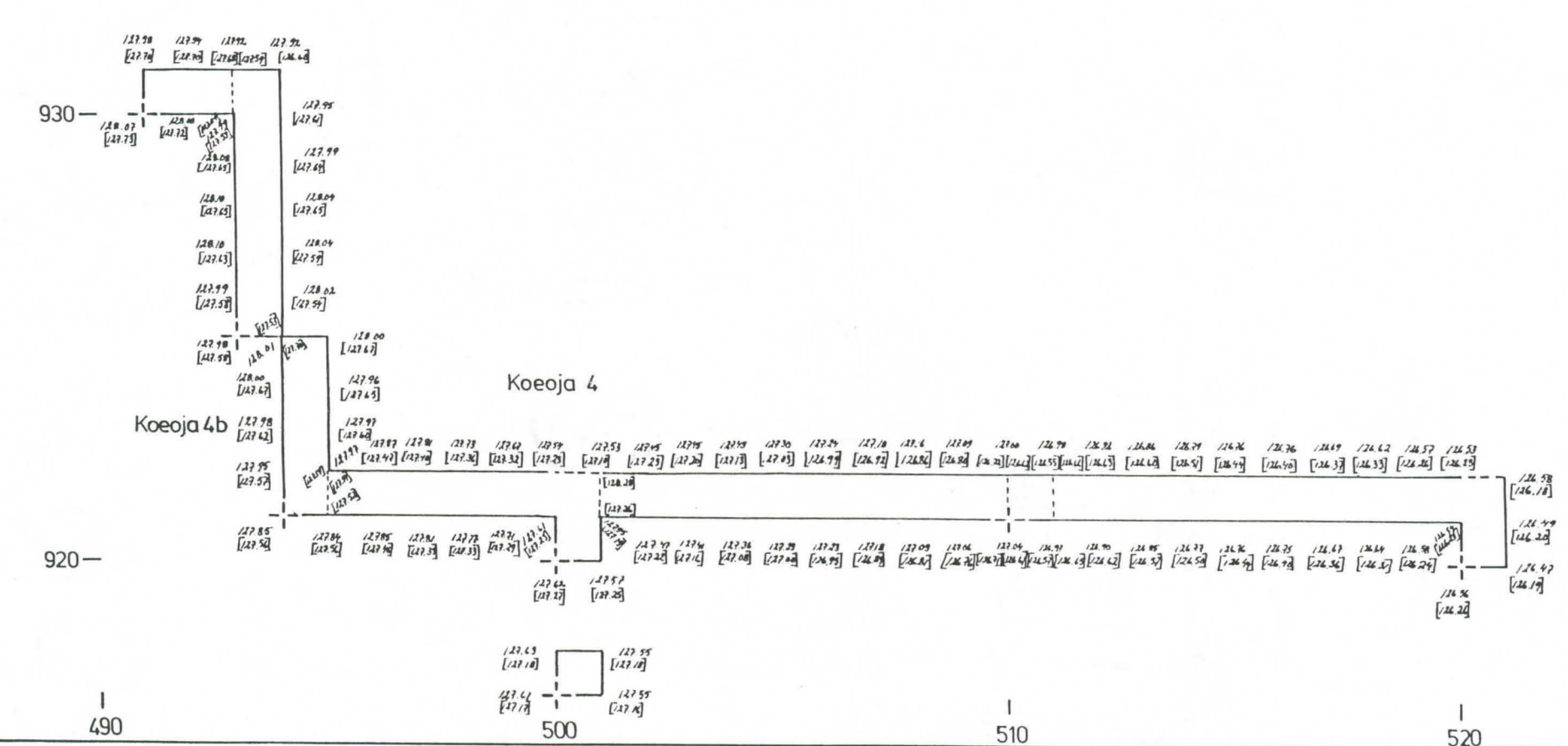
Koeja 6

Koeja 3

Koeja 4c

Hollola, Untila
 Kirkkailanmäki 1989
 S.-L. Seppälä

Pinta- ja pohjavaaitus

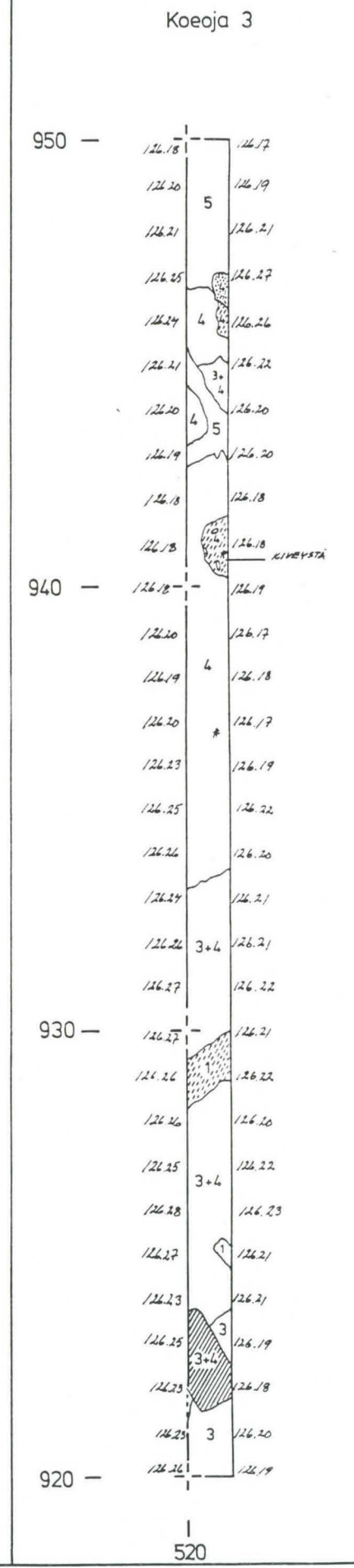
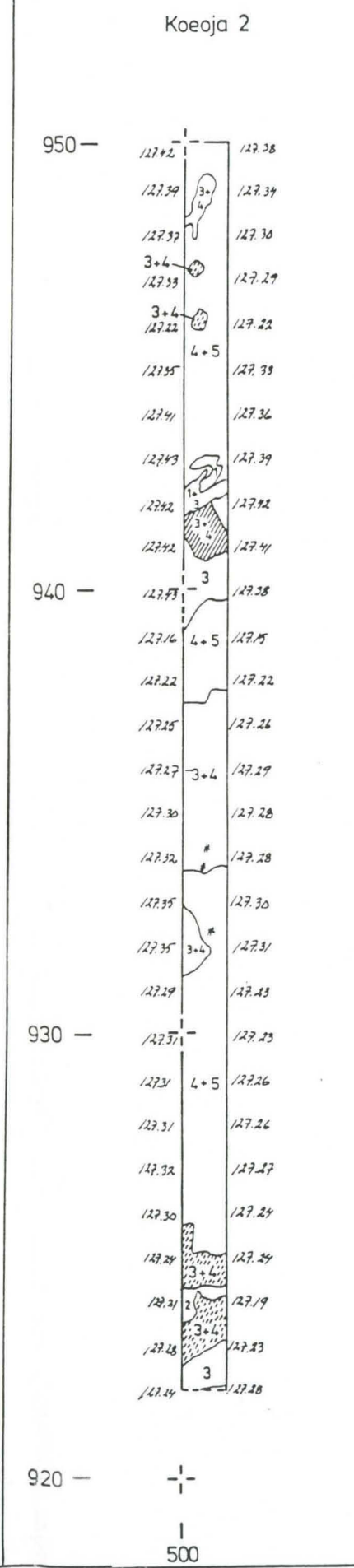
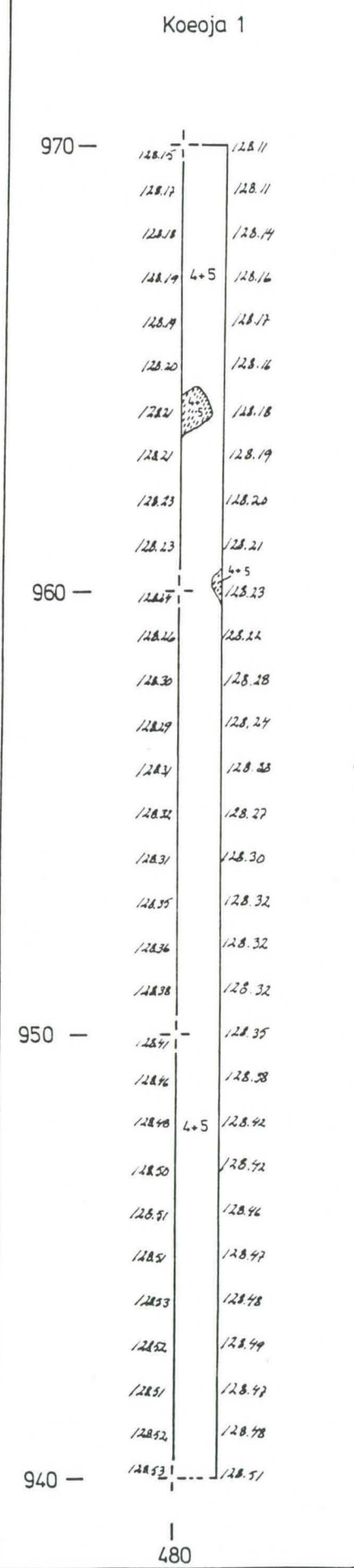
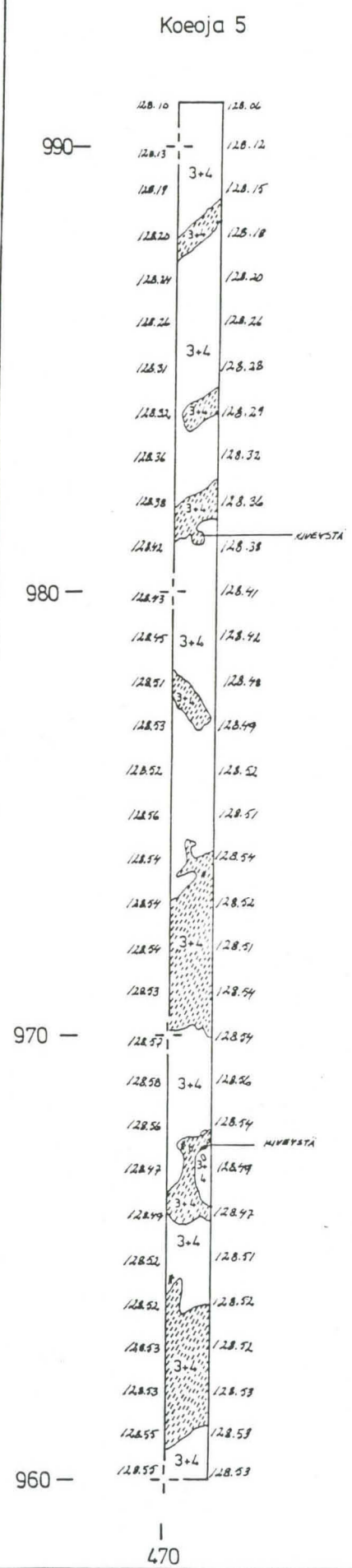
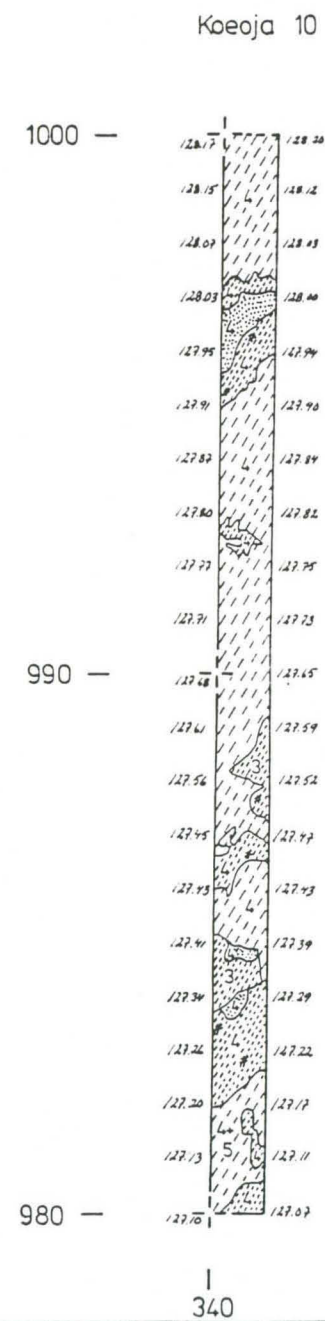
E-W suuntaiset
 koejat 4,4b,4c, 6-9, 11
 Kp I = 128.97m mpy
 Kp II = 127.70m mpy

0 2 4m

Piirt. M.Tusa

Neulapöytä

KARTTA 4.

Hollola, Untila
Kirkkailanmäki 1989
S.-L. Seppälä

Tasokartta
Taso 0
S-N suuntaiset
koeajat 1-3,5,10
Kp I=128.97m mpy
Kp II=127.70m mpy

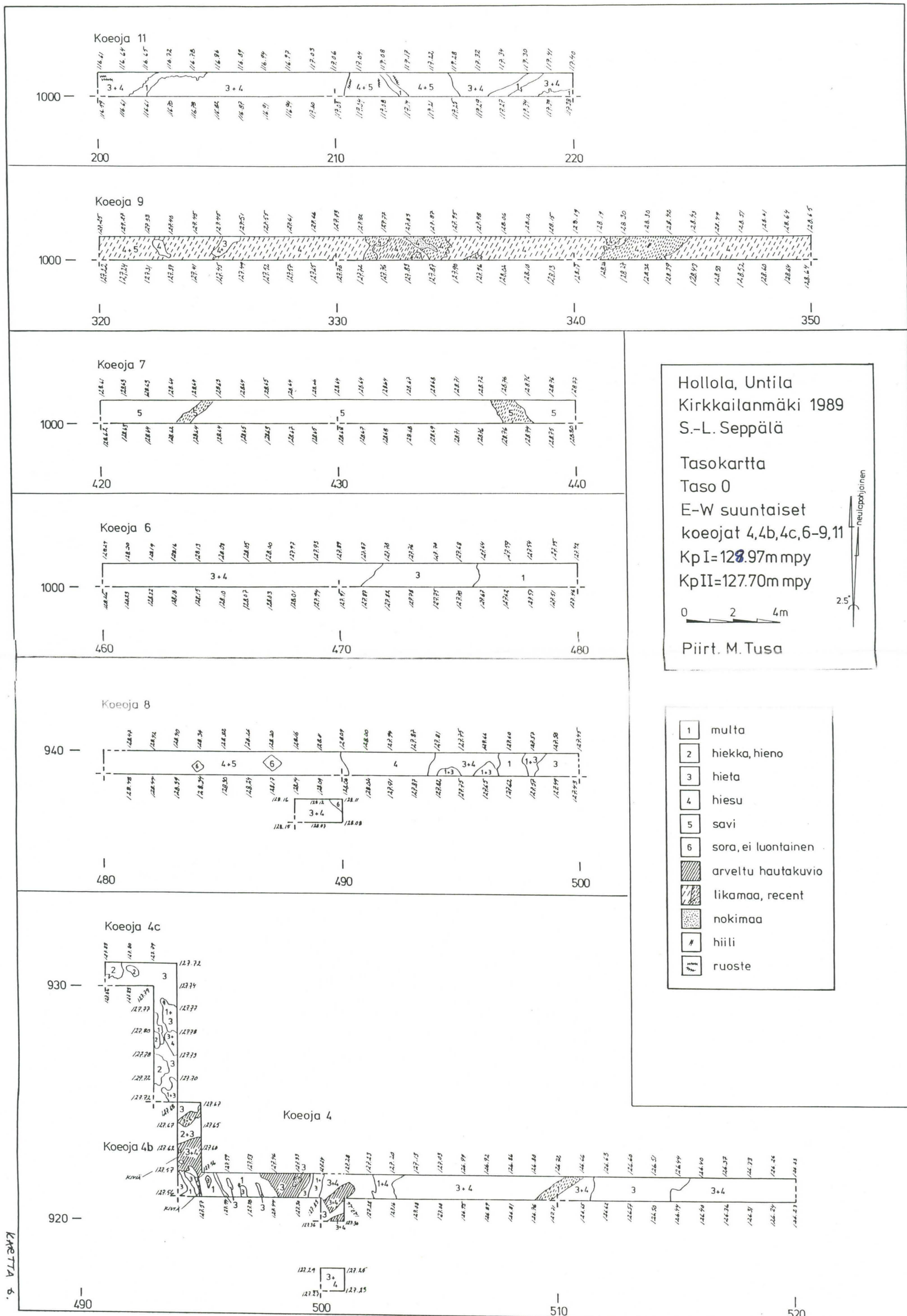
0 2 4m

Piirt. M.Tusa

neulapainoinen

25°

- 1 multa
- 2 hiekka, hieno
- 3 hieta
- 4 hiesu
- 5 savi
- arveltu hautakuvio
- likamaa, recent
- nokimaa
- hiili

Hollola, Untila
 Kirkkailanmäki 1989
 S.-L. Seppälä

Tasokartta
 Taso 0
 E-W suuntaiset
 koeijat 4,4b,4c,6-9,11
 Kp I=128.97m mpy
 Kp II=127.70m mpy

0 2 4m

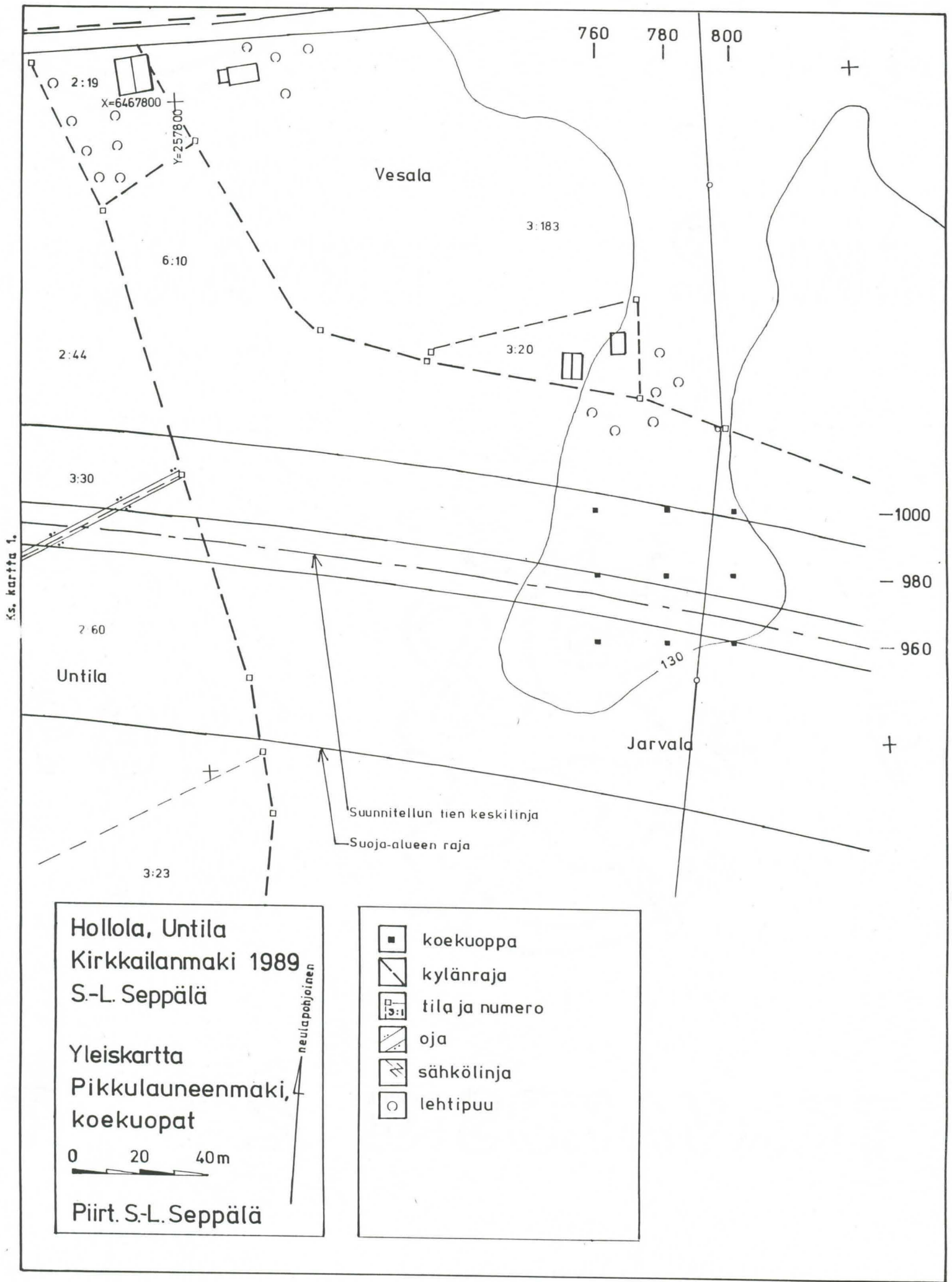
2.5°

neulapohjoinen

Piirt. M. Tusa

- 1 multa
- 2 hiekka, hieno
- 3 hieta
- 4 hiesu
- 5 savi
- 6 sora, ei luontainen
- arveltu hautakuvio
- likamaa, recent
- nokimaa
- # hiili
- ruoste

Kaartta 6.

Ks. kartta 1.

Hollola, Untila
 Kirkkailanmaki 1989
 S.-L. Seppälä

Yleiskartta
 Pikkulauneenmaki,
 koekuopat

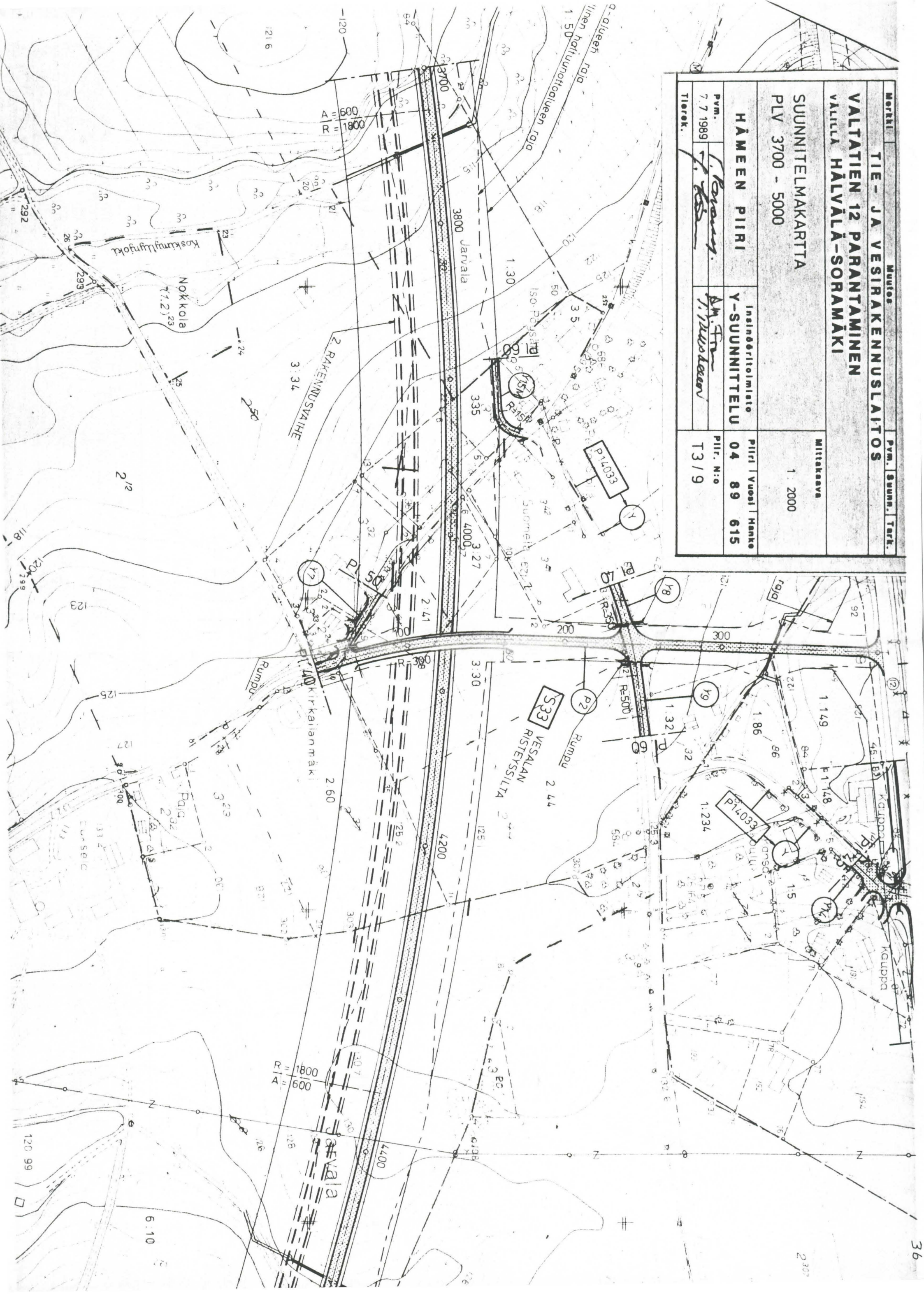
0 20 40m

Piirt. S.-L. Seppälä

neula pohjoinen

- koekuoppa
- kylänraja
- tila ja numero
- oja
- sähkölinja
- lehtipuu

Merkki	Muutos	Pvm. Suunn. Tark.
TIE- JA VESIRAKENNUSLAITOS		
VALTATIEN 12 PARANTAMINEN		
VÄLILLÄ HÄLVÄLÄ-SORAMÄKI		
SUUNNITELMAKARTTA		Mittakaava
PLV 3700 - 5000		1 : 2000
HÄMEEN PIIRI	Insinööriolmioleto	Piiri Vuosi Hanko
Y-SUUNNITTELU	<i>J. Parvany.</i>	04 89 615
Pvm. 7.7.1989	<i>J. Parvany.</i>	Piir. N:o T3/9
Tierek.		

(H21 $\frac{8}{1-4}$)

Kopio
Muistutuksesta tarkastettu, todistaa:
Hämeen läänin Lääninmaamittauskonttorissa
21 syyskuuta 1911
Knut H. Lindh.

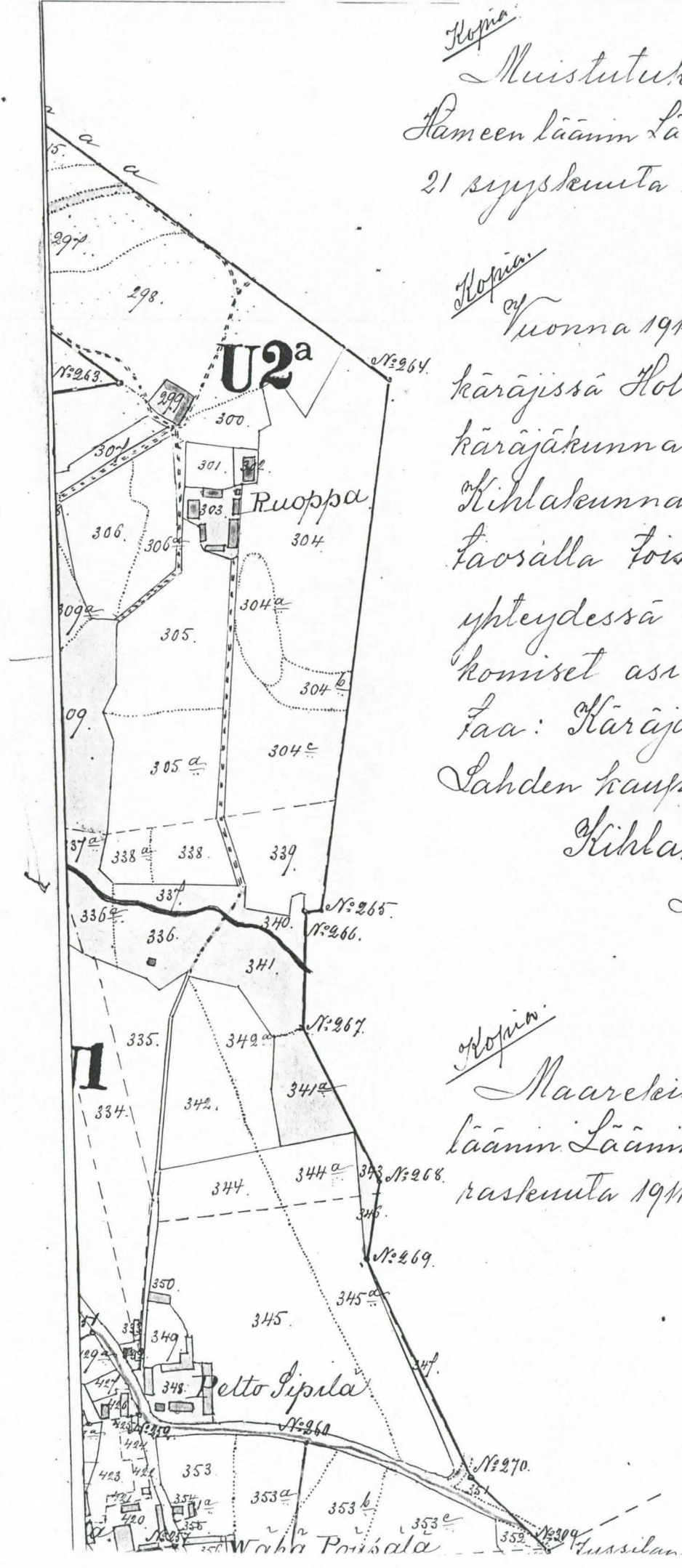
Seletys:

Nokkolan kylä.

- R. N^o (1, 2)¹ = **N1** = Mantula
- R. N^o (1, 2)² = **N1^a** = Mäkelä.
- R. N^o (1, 2)³ = **N1^b** = Hakala.
- R. N^o (1, 2)⁴ = **N1^c** = Kartano.
- R. N° 3¹ = **N3^a** = Hannula.
- R. N° 3⁶ = **N3** = Tuolakka.
- R. N° 3⁵ = **N3^b** = Wikki.
- R. N° 4¹ = **N4** = Taka-Tommola.
- R. N° 4² = **N4^a** = Etu-Tommola.

Untilan kylä

- R. N° 1⁶ = **U1** = Tello-Lipilä.
- R. N° 1⁷ = **U1^a** = Lipilä.
- R. N° 2⁹ = **U2** = Palo.
- R. N° 2¹⁰ = **U2^a** = Ruoppa.
- R. N° 2¹¹ = **U2^b** = Perhe eli Teltola.
- R. N° 3⁶ = **U3** = Iso-Töysälä.
- R. N° 3⁷ = **U3^a** = Wähä-Töysälä.

Kopio
Vuonna 1911 lokakuun 9 p:nä varsinaisissa seyskäräjissä Hollolan, Härkötän ja Nastolan pitäjien käräjäkunnassa vahvistetun käräjäkunnan kihlakunnan oikeus tällä sekä II lla ja III lla karttaosalla toimitetun isojaonjärjestelyn sekä sen yhteydessä tehdyt tilusvaihdot ja rajain oikomiset asianomaisten moudatettavaksi, todistaa: Käräjäpaikka Agronomi Tuuran talossa Lahden kaupungissa aika kuin yllä.

Kihlakunnan oikeuden puolesta:
Antti Hiltunen
m:ty.

Kopio
Maarekisteriin merkitty, todistaa: Hämeen läänin Lääninmaamittauskonttorissa 14. marraskuuta 1911.
Knut H. Lindh.

SAR - SAR

EMOT.

